26860 ـ روزه گرفتن یوم الشک به نیت قضای روزۀ فوت شده رمضان قبل

سوال

می‌دانم که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ از روزه گرفتن روز شک نهی کرده‌اند و همینطور از روزه گرفتن دو روز پیش از رمضان. اما آیا جایز است که من به نیت قضای روزه‌های قضای رمضان پیشین این روزها را روزه شوم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

بله، ادای قضای رمضان در یوم الشک و یک یا دو روز پیش از رمضان جایز است.

ثابت است که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ از روزۀ یوم الشک نهی کرده و همچنین از روزه گرفتن یک روز یا دو روز پیش از رمضان، اما این نهی برای وقتی است که انسان عادت به روز گرفتن آن روزها نداشته باشد، زیرا پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: یک روز یا دو روز پیش از رمضان روزه نگیرید مگر کسی که روزه‌ای را [عادتا] می‌گرفته پس آن را روزه گیرد به روایت بخاری (۱۹۱۴) و مسلم (۱۰۸۲) بنابراین اگر انسان مثلا عادت به روزۀ دوشنبه داشت و این دوشنبه در آخرین روز شعبان واقع شد جایز است که از روی تطوع آن را بگیرد و از این روزه نهی نمی‌شود.

حال اگر روزۀ مستحبی که بر حسب عادت اوست را جایز بدانیم، قضای روزۀ رمضان من باب اولیٰ جایز خواهد بود زیرا واجب است و همینطور به تاخیر انداختن قضای آن تا رمضان بعد جایز نیست.

امام نووی ـ رحمه الله ـ در المجموع (۶/ ۳۹۹) می‌گوید:

اصحاب ما گفته‌اند: روزۀ شک از رمضان بدون اختلاف صحیح نیست... اما اگر آن را به عنوان قضا یا نذر یا کفاره بگیرد جایز است زیرا اگر روزه گرفتن آن به عنوان روزۀ مستحبی که سبب دارد جایز باشد پس فرض مهمتر و مقدم است، مانند وقتی که از نماز در آن نهی شده [اما نمازی که سبب دارد در آن جایز است] و همینطور اگر قضای روزی از رمضان بر عهدۀ وی باشد که باید ادایش کند زیرا وقت قضایش تنگ است.